

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-féle HÁZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RESZÉT
— ILLETO KÖZLEMENYEK KÜLDENDÖK. —

KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. ←

Megjelenik minden vasárnap es csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ———— 12 K. Fél évre ———— 6 K.
Negyed évre ———— 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSES-féle HÁZ.)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PENZEK KÜLDENDÖK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMENYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

Városunk fásítása.

Tanácsnok ur escelekedjék!

Itt van a tavasz!

Valahányszor tavasz közeledik, mindig figyelmeztetjük a város hatóságát: Tegyen látható intézkedéseket arra nézve, hogy a város fásítassék.

Figyelmeztetésünknek nem mindig volt meg a kellő fogamatja.

Igaz, hogy a Széchenyi-tér fásított, igaz, hogy a Simor-utca is nyert két sor fát, de az is igaz, hogy amíg az előbbin ültetett fakat gondozzák és a pusztultakat pótolják, addig a Simor-utcán kevés kivétellel valamennyi fa elveszett, elpusztult.

A kis Dunaparton igen sikerült kísérlet tétetett a topoly-csemetékkal, ám a kísérletnél dehogyan mentek tovább, holott a partnak egész hosszát árnyas fák foglalhatnák már el.

A kis Duna partjának a szigeti fahídtól a Lőrinc-utcaig terjedő részletén minden második fa kiszáradt, vagy beteg.

A városnak ezen szép részletét nem szabadna kopáron hagyni.

Évek óta közóhajul merült fel a közönség köréből, hogy a régi hajóállomás alatt levő emelkedett hely, az árbocdomb rendeztessék és befásítsassék, hogy a közönség ott a Duna perspektívájában gyönyörködhessek és jó levegőn üdülhessen. Nem történt semmi intézkedés. A dombot otromba kődarabok, számtalán borítja, holott ez a hely széppé volna varázsolható.

A főszékesegyház alatt levő tér teljesen rendezetlen, holott az ország legelső főtemplomához vezető feljárás diszesebb tétele elsőrendű kötelesség volna.

Amint tudjuk, ezt a teret a főkáptalan parkirozni óhajtotta. Igen ám, csak hogy az a terület a városé. Hogy ültessen idegen területre a főkáptalan? Megkérdezte a várost. A város azt mondotta, hogy a területhez való tulajdonjogának fentartásával hozzájárul a főkáptalan szándékához. A parkirozás azonban elmaradt.

Ezt a területet már most okvetlen fásítania kell a városnak, mert amint most van, portengernek, sárfészeknek gyomtelepnek az ország legszebb főtemploma előtt még sem hagyható!

Lám, a magánosok itt-ott már is lefőzték a várost. Így a takarékpénztár a Lőninc-

utcától lefelé fásította a közterületet, míg a szentgyörgyemezeiek Bádi András és Hegedüs József kezdeményezésére az ő városrészüket egészen és igen szépen.

Gazdasági tanácsnok ur, Önre várnak ezek a dolgok!

A városi erdőben alkalmas és nagy faskola várja a kiültetést. Módnak is kell ehhez lenni. A szépitő társulat is áldozhat valamit és szebb lesz a város.

Tanácsnok ur! Itt van a tavasz, escelekedjék!

Ültessünk gyümölcsfát.

Szegényedik a nép!

Ha nem csordul, cseppen!

Valamikor, úgy husz esztendővel ezelőtt volt alkalmam legelőször látni azt az elnyomorító pusztulást, amelyet hazánkban a phylloxera előidézett.

Ha ennek a pusztulásnak képét magam elé képzelem, még most is megremegett az a gondolat, mely akkor ötlött eszembe, hogy t. i. miből él meg a nép?

Mert ama vidékeken, amelyeknek népe a szőlőművelésből élt, kopárak voltak a hegyek, a korábban zöldelő domboldalokat ellepte a hegyi sás, a pusztulásnak, elhagyatottságnak ezen hasznavehetetlen növénye.

Akkoriban sokat kerültem-fordultam az országban. Tokaj hegyalján már kísérleteztek az amerikai alanyokkal, Arad megyében szintén, Eger vidéke, az Abauj-gömöri borvidék, a bihari Érmellék, a Dunántul híres szőlőtermő vidékei pedig sivarak, kopaszak voltak.

Legjobban meglepett mégis Buda vidéke. A budai hegyek kevésbé voltak kopárak. Minden darab földön apró fácskák csemete erdeje tűnt szemembe, Csupa őszi és kajszi-és ringló csemete. No gondoltam ezzel sem mennek sokra ezeken a sivar talajokon.

Egy pár esztendő múlva azonban jól eső érzéssel láttam, hogy a csemetékből gyümölcsösök váltak és minden egyes gyümölcsös gyönyörű termést hozott, a termést pedig elkapkodta a fővárosnak gyümölcsre mindig éhes közönsége.

Ezen tapasztalatom alapján évek hosszú sora óta nógaton ösztönzöm Esztergom szőlőművelő közönségét, hogy parlagon heverő földjeit ültesse be gyümölcsfákkal.

Ezek a gyümölcsfák legtöbbször esont-maguak lehetnek. Szilva-barack (őszi és nyári)

Az almafélék nálunk nem alkalmazsak. Szépen fejlődnek, de esümölcsöt csak a szigeten és a Diósvölgyön hoznak. A körte már esztergomi gyümölcs. Ez szereti a mi talajainkat és bő termést is ad.

Azt, hogy a gyümölcsfák mily csekély gondoskodást igényelnek, s ezért mégis milyen hálásan fizetnek, mondanom is felesleges.

Szegényedik a nép. Megkell ragadni minden alkalmat, hogy folyton neheztülő élet-sorsán könnyíthessen. Pedig a gyümölcs termeléssel nagy könnyebbüléshez jutna!

Ha nem csordul, cseppen, mondja a példabeszéd. A szegény népre nézve nem különbös, hogy mindenünne cseppen-e egy kis anyagi haszon, vagy csak egy-két megsokkott, kizsarolt forráskából.

A gyümölcs pedig, ha megfelelő, piac-képes fajtaiban áll rendelkezésre, szép jövedelmet hajt s ami fő: egész nyáron lehet pénzelné belőle.

Tavasszal cseresznye és meggy, nyáron nyári gyümölcsök: barack, szilva, korai körte, ősszel pedig az őszi és téli gyümölcs.

Azt mondhatná valaki, hogy a gyümölcstermeléssel is úgy leszünk, mint most a szőlővel vagyunk, vagyis annyit találunk termelni, hogy a nyakunkon marad.

Nos, ez felesleges aggodalom, mert a jó gyümölcsnek mindig akad piaca és a gyümölcstermelésnél a fölőleg sem vész kárba.

Vagy a kitünő aszalványok, gyümölcs-izek, gyümölcs-bor, gyümölcs-szesz és a gyümölcsből készült ceet nem kapós dolgok!?

Röviden foglaltam össze a gyümölcstermeléssel járó nagy előnyöket és tavasz közeledtével újból csak azt mondom: Vétkezik az a gazda, aki parlagon heverő földjeit gyümölcsfákkal be nem népesíti, vétkezik önmaga ellen, mert olyan jövedelmi forrást hagy kiaknázatlanul, amely dusan kárpótolná a mindennapi élet fájdalmasan eső anyagi meglepetéseiért!

Meghalt egy tanító.

— Emlékezés MIKLÓS JÓZSEFRE. —

Esztergom szab. kir. város népoktatásának derék munkásai közül pár napi élethál harc után kidőlt egy ritka szorgalmu, hivatását imádó, tiszteltre érdemes tanító.

Csak egy tanító . . . Így tér napirendre sok elbizakodott, vagy korlátolt ember az eset felett, pedig az a csak egy önmagában is értékesebb valaki egy ország nevelésügyének szolgálatában, mint több száz tuat ember!

E sorokat nem tanító írja. A tanító önmagáról nem beszél soha. A tanítót úgy neveli az élet, hogy kiirtja belőle az önzés esiráját és arra tanítja, hogy másokért éljen. A tanító az egész országé, a nemzeté, de sohasem önmagáé, mert az a lelki feyelmezettség, mely hivatásának egyedüli biztos alapja, azt parancsolja, hogy lényével, akaratával, tudásával és escelekedetével másokért éljen. Olyan, mint az őrszem, akinek nem szabad szuny-

nyadnia, mert azt a hadsereget, amely reá bízott folyton fenyegeti a lelki romlás.

Lehet, hogy a tanító egyéniségéről megirt ezen pár sor még nem áll meg nagy általánosságban, de teljesen ráillik az esztergomi tanítótestületre s annak mert férfikora delén elhunyt kiváló tagjára: Miklósy József.

A szeretet vezette őt minden eselekedetében. A szeretet hatalma támogatta azokat a sikereket amelyek hivatása teljesítésének nyomában jártak. A szeretet volt az ő életelme és boldogsága mindig.

Szerette az életet, melynek szürke perspektívájában mindig talált egy-egy reményt forrasztó fénycsillámot; szerette a természetet, melynek terein ép úgy talált illatos virágot, mint értékes gyöngyszemet is, vagyis örömet és biztatást; szerette tanulóit, akik között mindig buvárkodott, és akiknek fejletlen lelki világában megismerte a nemesre mutató hajlamot ép úgy, amint fellelte a rosza mutató vonást; szerette az embereket, szeretett mindenkit.

A sorsnak volt gondja arra, hogy az ő nagy szeretetét hasonlóval jutalmazza. Szerették őt az emberek, tanítványai; de mindezek felett legbecesebb jutalmul a jó feleség és a nemesen vezetett család szeretetét nyújtotta neki a mindent bölösen intéző gondviselés.

Mindig derűs arcával idézem emlékeimben Miklósy Józsefet. Az az arc igazán a megelégedés tiszta tükré volt. Azt az arcot sokszor láttam öröme gyulni, de alig hiszem, hogy derűsebb lehetett volna, mint akkor, midőn az esztergomi népis-kolákban megteremtette a magyar zászló napját. A Szechenyi-téren sorakozott a legifjabb Esztergom, a jövő reménye. Ő pedig szolt hozzájuk lelkes hévvel igaz magyar szívvél. Akkor tanultam igazán megbecsülni őt, a magyar tanító mintaképét.

Beszélek az érdemeiről?

— Ha valaki egy negyedszázadon keresztül járja a tanítói hivatás göröngyös útját; ha valaki számos nemzedékbe oltja be a vallás és a haza iránt való köteles tisztelet nemes érzelmeit; ha egy negyedszázad alatt általa nevelt nemzedék lelkiület meglátszik, hogy a szeretet törvényét mindenben követi, akkor Miklósy multja érdemes, szép mult. Olyan mult, amely nem bővelkedik hivallgó eseményekben, de ezer és ezer olyan pillanatai voltak, amelyeknek egyetlen is igen értékes; mert ha csak porszemecskéjét is képezte annak az épületnek, amelynek tökéletessé tételén fáradozunk kell, bizonyos, hogy a hazai művelődés kolosszusának feleltetéséhez nyújtott becses anyagot.

Miként az erdőnek nemes tölgyét derékban törli ketté a rettenetes vihar, úgy sújtotta a Nírvána ölébe Miklósy Józsefet ugyanaz a végzet, amely oly sok apró örömben részesítette.

Elhunyt... El, miként a virág, melyet megöl a derlehelet, el, mint minden a földön; de emléke élni fog ama generációk szívében, akiket olyan önzetlen szeretettel tanított a jóra!

Az író szívesebben ünnepel, mint sirkoszorut fon; örömebb hirdeti örömet, mint szívet lelkét remegtető gyász.

Részvétel állók a derék népnevelő frissen hantolt sírja felett, letéve arra az elismerés hervadhatlan, tisztos virágját!

O'sváth Andor.

A divat.

— A Divat Ujságból. —

Hogy az öltözködésben érvényre juttathassuk az egyéniségünket, ahhoz nem elég a magunk egyéni ízlése, miután valamennyire mégis csak szem előtt kell tartanunk, hogy mi a divatos. A mostani divat, mely annyi mindenféle választásra ad módot, megkönnyíti azt a feladatunkat. Természetesen mindenki azt szeretné, hogy egyre-másra csak újdonság legyen az, a miben válogathasson. De hát szerencsére vannak kivételek is, a kik tudnak megkülönböztetni: tisztában vannak a saját egyéniségükkel és ki tudják válogatni a divatból mindazt a mi nekik az ő természetüknek felel meg. Már pedig csak az a hölgy öltözködik jól és ízlésesen és mindenképp felett szépen, a ki képes erre a megkülönböztetésre Egyebekben most kissé hátrébb szorulnak az ilyen általános divatkérdések. Ilyenkor farsang idején, a mikor már a báli ruhák körül is kialakult a divat és a ki bálozni akar, már többé-kevésbé ellátta magát a megfelelő öltö-zéssel, előtérbe lép a legfontosabb, a menyasszonyi és más lakodalmi ruha kérdése. Hosszu tapasztalat bizonyítja, hogy úgy a fővárosban, mint a

vidéken, a legtöbb lakodalom farsang idejére esik és így most nagyon sok házban az adja a legnagyobb gondot, milyen legyen a menyasszony ruhája s milyen az örömanyaé? Természetesen a menyasszonyi ruhánál is szem előtt kell tartanunk a menyasszony egyéniségét: fiatalos, komolyabb, könnyed vagy nehezebb legyen-e a ruha úgy a formájában, mint a díszében. Es ehhez illeszkedik aztán az anyag is, a melyből a ruha készül. No de hát van miben válogatni, rendelkezésünkre vannak a szebbnél szebb fehér japánselymek, a sifon, márkizett, kínai krepp, liberti, düssesz, brokát, moaré selyembársony és posztó. Hogy dísznek a csipke a legszebb, s e között is a minél régiebb valódi csipke, azt talán meg sem kell külön említenünk. A kinek pedig nincs ilyen családi csipkéje, az szépen maga készít rá finom reccszipkét és mind gyakoribb már a gyönyörű esetneki hazai csipke-dísz is.

A laza tunika-átvető mind kedveltebbé válik és a formájában hajlik egy keveset a görög modor felé. Az egészen simára szabott és vart menyasszonyi ruhának gyönyörű díszet képezi egy ilyen csipkeátvető.

Mostanában, a mikor a tapasztalat arra tanított meg bennünket, hogy a divat, bár néha ált landónak látszik is, mégis hirtelen át szokot esapni — néha máról holnapra — a másik szélsőségre, az anyánk már kissé óvatossabbak a kelengyét illetőleg. A menyasszony a sok ruhának csak az anyagát veszi magával új otthonába és a menyasszonyi ruhán kívül legfeljebb ha még elkészül az utazó-, látogató-, utcairuha, egy-két estélyi és fogadóruha; néhány blúz és viselő szoknya és pongyola. Kalap meg cipő csak a legszükségesebb kerül az új asszony otthonába. Sokat csak fehérműből ad a gondos anya a leánya kelengyéjébe.

A mai fényűzéses világban a fehérműt szeretik batisziból, vékony sifonból stb. előállítani csupa pókhaló finomságu betéttel, csipkével és himzéssel. Am a ki gazdaságosabb, az lehetőleg összegegyeztetni igyekszik a szepet a tartósággal. A fehérműben sohase szabad takarekoskodni, már mint az anyagot illetőleg. Mert csak a tiszta lenvászon vagy lenbatisz a tartós. Azonkívül az is bizonyos, hogy mennél egyszerűbb a varrása, a dísz, annál tartósabb is. Nagyon sok háziasszony tapasztalhatta már azt, hogy egy-egy fehérmű darabnak a díszét kétszer, háromszor is meg kellett ujtania. Azonkívül a díszes fehérműnek az otthon mosása majdnem lehetetlen. Elkerül tehát a tisztítóba, már pedig a legtöbb ilyen mosodában nem bannak vele különös gondtal és ennek az az eredménye, hogy alig fordul egyet-kettőt az idő kereke, a fiatal asszony sőhajtvá nézi a romokat.

Azért kerülhet díszes holmi is a kelengyébe, de okkal-móddal nagyobb részt azonban a sima, elegáns angol divat szerint készítsük, mert ez a legtartósabb.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó; negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Bpsten, VIII. Röck Szilárd-utca 4 számú házában van.

Mi ujság?

Farsang.

- " 16-án A kereskedő ifjak önképző együletének táncal egybekötött színi előadása a Fűrdőben.
  - " 22-én A tisztikar színi estélye táncal a Fűrdőben.
  - " 22-én A Dal- és Zenegyűjtő Cabaret estélye a „Fűrdőben.“
- Március 2-án Cabaret előadás a Kaszinóban.

FINALE.

Más reánnyel énekelget,
Nekem „lemondás“ a dalom;
Mit más kötetben énekel meg,
Én ez egy szóba foglalom.

A természetnek változtatjain
Zord télre jó rügyes tavasz.
Lelkem, tavaszát elszalasztván,
A tél rajt rózsát nem fakaszt.

EGY LEÁNYHOZ.

Rám nézsz mély tűzű szemekkel.
S nem érted lelkem rejtekét;
Ha napfénytől derűs az égbolt,
Miként lehet sötét a föld?

Miként lehet lélekvilágom
Bár ifju még, ily bús, rideg?
Pedig tudod, gyakorta nyáron
Rózsaid dér fagyasztja meg.

Lelkemben is nyitak virágok
Azaz, csak fésző bimbái;
A sors, e vad kertész — irigy reájok,
S volt szíve leszakítani.

Táncos Vendel.

Dr. Fehér Gyula ünneplése.

Képleleplezés a belvárosi olvasókörben.

Igen meleg ünneplésben volt része dr. Fehér Gyula praelatus kanonoknak vasárnap a belvárosi olvasókörben. Az olvasókör az ünneplésnek mint érdemekben álló díszintézőnek arcképét leplezte le ez alkalommal díszközgyűlés keretében. A díszközgyűlésre a kör összes tagjain kívül sokan jelentek meg a főpapság a városi és megyei tisztikar kebeléből is. Többek között ott láttuk a város képviselőiben Vimmer Imre polgármestert. Lelkes és szeretetteljes ovációk közepette leplezte le az ünneplést főpap olajfestményű arcképét Horváth Mihály elnök keresetlen és a szeretet melegtől áthatott üdvözlő beszéd kíséretében. Fehér Gyula dr. prelatust könnyekig meghatva mondott köszönetet a jóleső ünneplésért és ígerte, hogy a kör érdekeit mindenkor szíven fogja viselni. A díszközgyűlést bankett követte, melyen Földváry István, Brutsy János, Tátus János, Adorján János Eitner Elemér és még igen sokan köszöntötték fel Fehér Gyulát.

Doktor Kmety levele.

Lapunknak folyó hó 6-án megjelent számában nyílt levelet intéztünk városunk országgyűlési képviselője: dr. Kmety Károly urhoz a vegből, hogy a törvényhozás házában legyen szószólója a városok bajainak és követeljen ezekre orvoslást. Az országgyűlési képviselő urtól a fentieket illetőleg felelős szerkesztőnk tegnap a következő levelet kapta:

„Kedves Barátom!

Becsés lapodban megjelent nyílt levélre tisztelettel válaszolom, hogy teljes készséggel teszek eleget az abban foglalt felhívásnak a költségvetésnek a pártban leendő tárgyalásokkor, de esetleg a ház plenaris ülésében is megragadom az alkalmat, hogy a rendezett tanácsú városok igazságos ügyét valahára előbbre vízyük.

Fogadd baráti üdvözlömet!

Hived:

Dr. Kmety Károly.

Nagyon örvendünk, hogy városunk országgyűlési képviselője a hozzá intézett nyílt levél folytán ezen elhatározásra jutott, s midőn megnyugtató válaszáért a közérdek nevében melegen üdvözljük, kérjük egyuttal, hogy a városok és azok tisztviselőinek általa is megismert igazságos ügyét egy a pártban, mint a képviselőházban teljes határozottsággal állítsa követelő előtérbe. Nagyobb és maradandóbb emléket egy országgyűlési képviselő sem biztosíthat magának azon hálánál, mint amely a városok közönségeit — így Esztertergomét is — irányában kötelezni fogja.

Rajta az egy mindért, valamennyi egyért — elvénél fogva!

Vaszary
tergomi érsek
Az ősz egyhá-
ban ünneplés
Rajner Lajo-
a hercegrímá-

A köz-

Tulzsufolt es-

Eszterg
tegnap d. e.
a vármegyey
Pál főispán
adók sablon
érdeklődést
keltett, mely
tulzsufolt es
ügyét már a
akkor nagy
mizéria. Az
15-éig az ő
rendelte. Et
vészküretl
lentése sorá
egy igen fi
azt hozta f
tőzést nagy
községről
rületességé
Már most
zött istálló
sutt könny
bizottság
előadó eze
gyei lakos
felhívni a
veszedelen
az adók e
véget ért.

Esz-

d. u. 4 ó
halálával
állást fo
tölteni.

A

22 éves
tott bel
mielött
a rendő
los meg
is derit
rösen h
egyén
dörség
tes ura

az isk
estélyl
mulats
koron
köszö

békel
f. hó
tanác
a bé
valas

Évforduló.

Vaszary Kolos bibornok heregprimás esztergomi érsek tegnap ülte életének 76-ik fordulóját. Az ősz egyházfedelem életéért a főszékesegyházban ünnepi Istentiszteletet tartottak. A nagymisén Rajner Lajos érseki helynök pontificált. A város a heregprimást felirattal üdvözölte.

A közigazgatási bizottság ülése.**Tulzsufolt cselédlakások — Az állatjárványok oka.**

Esztergom vármegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. 10 órakor tartotta havi rendes ülését a vármegyei székház tanács termében Gyapay Pál főispán elnöke alatt. Az ülésen a szakelőadók sablonos havi referárait tárgyalták. Nagyobb érdeklődést az alispán jelentésének azon része keltett, mely a tulsó járási primaciái uradalmak tulzsufolt cselédlakásairól szólt. A cselédlakások ügyét már a mult ülésén tárgyalta a bizottság és akkor nagy mebotránkozást keltett ez a szociális mizéria. Az alispán jelentette, hogy március hó 15-éig az összes tulzsufolt lakások kiürítését elrendelte. Etter Gyula gazdasági előadó a bényi vészkerületben fellépett állatbetegségekről szóló jelentése során rámutatott a járványok terjedésének egy igen figyelemre méltó okára. Nagyon helyesen azt hozta fel, hogy az állatjárványokat okozó fertőzést nagyrészt azon csavargók idézik elő, akik községre járva az egyes gazdák környékéről a községre járva az egyes gazdák környékéről az istállóban kapnak éjjeli szállást. Már most egy ilyen csavargó az esetleg megfertőzött istálló bacillusait a ruháján elcipelheti és másutt könnyen okozhat ragályozást. A közigazgatási bizottság helyeslőleg vette tudomásul a gazdasági előadó ezen jelentését és elhatározta, hogy a megyei lakosság figyelmét fokozott mértékben fogja felhívni az istállóban megszálló csavargók okozta veszedelemre. Végül a pénzügyigazgató jelentette az adók elég kedvező befolyását, mire az ülés véget ért.

Iskolaszéki ülés.

Esztergom szab. kir. város iskolaszéke ma d. u. 4 órakor ülést tart, melyen a Miklósy József halálával megüresedett városi elemi fiúiskolai tanítói állást fogják helyettesítés útján ideiglenesen betölteni.

Az önkéntes úr.

A helybeli ezredparancsnokságnál tegnap egy 22 éves legény jelentkezett és önkéntesen öhajtott belépni a hadsereg kötelékébe. Az ezredes, mielőtt besoroztatta volna a legényt átküldötte őt a rendőrkapitányságra személyi adatainak hivatalos megállapítása céljából. A rendőrség azután ki is derítette, hogy az illető Billa Mátyás többszörösen büntetett a fővárosból örökre kitiltott rovott egyén aki lopásért most is körözve van. A rendőrség persze rögtön pártfogásába vette az önkéntes urat.

Multság Lábatlanon.

A lábatlani ref. egyházi énekkar f. hó 16-án az iskola helyiségében, toronyóra alap javára, dal-estélylyel egybekötött jótékonycélu, zártkörű táncmultságot rendez. Beléptidj: személyenként 1 korona. Kezdete este fél 7 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

Az ipartestület békéltető bizottsága.

Az esztergomi idartestület kebelében fennálló békéltető bizottság segédtagjainak megválasztására f. hó 23-án d. e. 11 órakor, a város székházának tanácstermében közgyűlést tart, mely alkalommal a békéltető bizottságba 25 rendes és 4 póttag fog választatni.

Az E. H. E. bálja.

A kaszinó fényes termei még sohasem láttak olyan minden ízében sikerült szemtelket gyönyörködtető remekbe készült és elegáns milliőben minden nüanszban tipikusan vérbeli hajós-multságot mint városunk legifjabb társulatának az Esztergomi Hajós Egyletnek f. hó 8-iki estélye. Stillszerűen készült keretben piros-fehér kosztümös szép aszszonyok, lányok, egyleti díszbe öltözött elegáns urak jókedvű derűs tömege nyüzszsög, szorakozik pajzán egyvelegben szabályszerűen előírt rendben, de mégis minden mesterkéltég nélkül, feszesen, de mégis otthoniasan, rendben, de mégis bohém rendtelenségben — ez volt a hajós egyet báljának impressziója. A kaszinó díszterme kiváló műgonddal evező és zászlógruppokkal volt díszítve a háttérben a hajófedélzettel átalakított színpaddal. A színpad egy hamisítatlan hajófedélzetet jelképezett, parancsnoki hiddal, kormánykerékkel, árbocokkal és igazi matrózokkal. Ezen a parancsnoki hidon foglaltak helyet a védnökök, bálányák, csak a főispán és alispán családja maradt el családi gyászja miatt. A bál pont 9 órakor kezdődött. Háromszoros kürtszó hallatszott mire dr. Seyler Emil a rendező bizottság elnöke néhány szóval megnyitottak jelentette ki az E. H. E. első bálját. Ezután kezdetét vette a tánc. 10 órakor igen érdekes meglepetésben volt része a közönségnek. Ismét háromszoros kürtszó és hajóharangongás hallatszott mire megnyiták az ajtókat és azon az egyet tagjai egy kerekében járó hajót vontattak be amelyen 12 jelmezű hölgy ült. A hölgyek kiszálltak a hajóból és a 12 egyleti taggal igen hatásos hajóstáncot lejtettek el. A táncot Poth főhadnagy tanította be. Szünóra után hatásos kotillion következett melyet Pott főhadnagy és Maresa hadnagy rendeztek. A termet Tobiás Frigyes, dr. Marosi Károly és Dobó Aladár díszítették. A tánc derűs jókedvben reggeli 6 óráig tartott és a közönség egyezeregy éjszakai multság álomszerű emlékeivel társzós a farsang legsikerültebb multságáról. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Adolf Edéné és Juliska, Bachl Jánosné, Berán Károlyné, Berger Gyuláné, özv. Barta Árminné és Erzsike, Beck Jánosné, özv. Böthy Gyuláné és Klárika, Belmont Károlyné, Clementis Zsigáné és Ella, Dreischok Sándorné és Anna, Dobó Aladárné, Frey Ferencné, dr. Földváry Istvánné, Gerenday Józsefné, dr. Gedeon Kálmánné, Grósz Ferencné, Hess Rezsóné, Heischmann Ferencné, Ivanovics Béláné, Istvánffy Eleménné, dr. Janics Imréné, Margit és Irén, dr. Katona Sándorné, Kreitner Mici, Leitgeb Jánosné, Márffy Helén, Magyarász Endréné, Marosi Ferencné, özv. Müller Gyuláné, Oravecz Sárika (Verebély), özv. Mack Edéné és Micike, Niedermann Jánosné és Elza, Niedermann Józsefné és Bertike, Pistelka Mici (Fogarás), Müller Józsefné és Bertike, Roehlitz Arthurné, Rajki Viktorné, Rudolf Istvánné, Szeiler Vilmosné és Ilonka, Szegedi Jolán, Szeesckay Kornélné, Margit és Marian, Szeesckay Antalné és Vali, özv. Steyszkál Károlyné, B. Szabó Mihályné és Klárika, Tobiás Frigyesné, Vimmer Imréné és Marian, özv. Vajandné és Ilonka, Vajda Ili, Vécei Emilné.

Új jegyző.

A Dunamocson megüresedett községi jegyzői állást szombaton töltötték be választás útján. A választás folytán Szelle Károly volt bucsi segédjegyző lett Dunamocson község jegyzője.

Kereskedők bálja.

F. hó 16-án, tehát a legközelebbi vasárnapon tartják szokásos farsangi táncmultságukat helybeli kereskedőink. A jelekből ítélve az idei bál sokkal látogatottabbnak ígérkezik az eddigieknél. A bált megelőző műsorra az ülőhelyek a jegyeknek megfelelőleg számozva vannak s a jegyek Brutsy Gyula üzletében lehet megváltani.

Az orvosszövetség fiókjának gyűlése.

Az országos orvosszövetség esztergomi fiókjának f. hó 10-én ülést tartott dr. Günczy Béla elnöke alatt. Az ülés rendkívül látogatott volt és azon a vidéki tagok is teljes számmal megjelentek. Tárgyalás alá került a betegsegélyző pénztárakkal szemben tanusítandó állásfoglalás kérdése. E tárgyan igen méltányos határozatot hozott a szövetség, amennyiben a békés egyezség bázisán öhajítja a nagyfontosságú ügyet rendezni. Figyelemre méltó momentum, hogy az esztergomi fiókszövetség e nemű határozata az első lépés az egész országban, az orvosok és a pénztárak között létesítendő békés megoldás felé.

Inasok tolvajbandája.

Egy nagykaliberű lopási ügyben nyomoz már napok óta renuórségünk. Több esztergomi üzletet már régebbi idő szinte tervszerűleg állandóan fosztogatták az ott alkalmazott inasok. A lopott holmik, melyeknek eddig kiderített értéke több ezer koronára rug, a tolvajbanda itt a városban értékesítette. Eddig Buzárovits Gusztáv, Brutsy Gyula és Szatmáry József üzletébe vezetnek a nyomozás szálai. A rendőrség már több inasgyereket le is tartóztatott. A neveket a nyomozás érdekében még nem közölhetjük, de már most is megirhatjuk, hogy a tolvajbanda ügye szenzációvá fogja kinőnni magát, amennyiben orgazdaság miatt több kereskedő és sok középiskolai tanuló ellen is folyik a nyomozás.

A vizivárosi zárdá-iskola megnyitása.

Mint már mult számunkban megirtuk, Esztergom vármegye alispánja a vörheny-betegség miatt bezárt polgári és elemi leániskolákat, miután a zárdában a fertőtlenítési munkálatok pontosan végrehajtottak és minthogy 15 nap lefolyása alatt egyetlen újabb vörheny-betegedés sem lett megállapítva, február hó 8-án 1043/908. sz. alatt hozott véghatározattal az iskolák újbóli megnyitását elrendelte. Egyben az intézet főnöknőjének, ki a vezetésre bizott növendékek egészségének ápolásában önfelelődozőan maga munkálkodik legtöbbit, a vármegyei tisztii főorvosának rendelkezéseit szakszerűen és lelkiismeretesen végrehajtja s így sikerülvén a karácsonyi szünetekről visszatért gyermekek által behurcolt járványos kört esirájában elfojtania: — a vármegye alispánja hivatalos átiratban legmélyebb köszönetét és osztatlan elismerését tolmácsolta.

Gyászrovat.

Oberth Károly volt főkapitáni uradalmi erdőgondnok a budapesti anyaföldi elmeógyógyintézetben elhunyt. Holttestét a család hazaszállította Esztergomba és itt f. hó 11-én temették el a szentgyörgygyezei temetőben.

Egy veszedelmes agitátor elfogása.**A tokodi üveggyár veszedelme.**

A tokodi üveggyár munkásai között egy csehországból idevetődött ügynök napok óta titokban izgatott és a munkásokat Csehországba való kivándorlásra csábította. Az idegen utiköltség megtérítést és magas bérket ígértetett és csábításainak majdnem az lett az eredménye hogy egy szép napon teljesen munkások nélkül marad az üveggyár. A titkos csábítás valahogyan kikapott és a csendőrség tegnap elfogta a veszedelmes agitátort és beszállította a helybeli főszolgabírószákhoz. Megmotozásakor mintegy 10000 koronáról szóló takarékpénztári betétkönyvet, revolvereket és számos töltényt találtak nála. A nevét konokul elhallgatja az izgató s miután semmiféle igazoló okmánya nincs, kiletének megállapításáig a szolgabírószákhoz foglya marad.

Az Esztergom-Szent-Tamás és Vizivárosi Kath. Pópári kör

Vasárnap tartotta farsangi táncestélyét, a Fürdő szálloda nagytermében, mely igazán szépen sikerült. A közönség a termet zsufolással megtöltötte. Az estélyt Dankó Sarolta zongorajátéka nyitotta meg. Szükségtelen külön kiemelni Dankó Sarolta játékát, elég felemlíteni azt, hogy a közönség szünni nem akaró tapssal újra kihívta a megismételtette a játékot. Majd Varjas Sándorné énekszámakövetkezett. Hatásosan énekelt, a közönség őt is zajosan megtapsolta, úgy hogy ismételnie kellett az énekeket. Azután Hoffmann Ellike melodramája következett. Nagy hatással és készségrrel adta elő. Ugy Varjasné, mint Hoffmann Dankó Sarolta kísérte zongorán. Utóbbi még hegedűn dr. Brenner Antal városi közgyám routinós hegedűjátékával. Negyedik szám volt a „Nihilisták“ 3 felvonásos vígjáték. Különösen kitűntek Szalva Ferenc (Zsirus őrmester szerepében) és Unhóhné (Borsosné szállótulajdonos szerepében) azonban a többi szereplőkről is díszesleg kell megemlékeznünk. Mindnyájan jól megállták helyüket. Külön elismerés illeti meg Neményi Károly városi tanítót a körnek volt titkárat, ki a szerepeket betanította. Utolsó számok a Simon, majd Rangl által előadott tréfás kuplék voltak. A közönség jól mulatott a epléken. Visszatetszt szült, hogy főpapjaink oly távol tartják magukat a kath. egyesületek és körök mulatságaitól, pedig igazán megérdemelné ez a kör is, ha egy kissé komolyabban foglalkoznának vele. A káptalan tagjai közül Brühl József volt jelen.

Fejse a családi körben.

Hétfőn este nagy összeszólalkozás támadt Drevenka Pál szentgyörgymezői gazda családja körében. A perpatvarnak az lett a vége, hogy valaki Drevenka Pált egy fejszével úgy fejbevágtá, hogy az agyveleje kilocsosant. Drevenkát súlyos sérülésével a „Kolos“ kórházban ápolják. Drevenka felesége azt vallja, hogy férjét a tulajdon anyósa vágta fejbe a fejszével. Az anyós természetesen mindent tagad. A rendőrség erélyesen nyomoz ez ügyben, és úgy lehet, hogy a nyomozás eredménye az anyósok nemzetségét még az eddiginél is feketébb színben fogja feltűntetni.

Nem csikorog az érckakas.

A várom bástyáján levő árbocon diszelgő érckakas hétfőn virradóra eltűnt. Addig mutatta megrendítő pontossággal a szelek járását, míg a hétfői nagy szélvihar letette őt magas hivataláról. Az érckakas annak rendje és módja szerint lerepült az árbocon és egyenesen a szőke Duna jégáras habjai közé vetette magát. Az érckakas már nem volt mai gyerek. Kerek ötven esztendő töltött az árbocon tetején és így bizony senki sem fogja irigyelni tőle jól megérdemelt nyugalmát. Az árbocon most egy fiatal reményteljes kakas kerül, melyet már meg is rendeltek a primacia vasöntődjében.

Szinielőadás a földmives ifjaknál.

Az esztergomi kath. földmives ifjusági egyesület február 16-án (vasárnap) saját helyiségében (Mária Terézia-utca 6 sz.) házalapja javára szinielőadást rendez. Szinre kerül: Türi Boreza. Nép-színmű 3 felvonásban. Irta: Gerő Károly. Kezdete este 7 órakor. Belépődíj: 1—3 sor 2 kor., 4—8 sor 1 kor. 20 fill., 8-tól végig 80 fill. Állóhely 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtnak.

Felozlatás.

A belügyminiszter rendeletileg kimondotta a piszkei kőfaragósegédek szakszervezeteinek felozlatását. A szakszervezet ellen alapszabályellenes

panaszok merültek fel, melyeket a miniszter oly alaposan talált, melyet a felozlatást indokoltá tették.

Gyújtogató mozdony-

F. hó 7-én az Almás-Fűzitő fele döcögő vicinális mozdonyából kipattanó szikrák Piszke állomás előtt lángra lobbantották az 5. sz. őrházhoz tartozó melléképület szalmafedelét. A tűz innen a nagy szélben gyorsan tova terjedt és a vasúti őrszemes takarmánykészletét elhamvasztotta. A kár 200 K-ra rug és csak részben térül meg biztosítás révén.

Járványstatisztika.

Esztergom vármegye területén az 1908. évi január hó II. felében előfordult hevenyfertőző kórokról. Fültömírgyömb: Esztergom város, Sárísáp. Hökhurut: Esztergom város. Kanyaró: Esztergom város, Epöl, Bény. Hasi hagymáz: Esztergom város, Dunamos, Kőbötkút, Gyiva. Gyermekágyi láz: Dorog, Torokgyik: Leányvár, Tokod, Dömös. Ronesoló toroklob: Kesztele, Csolnok, Sárísáp, Uny, Farnad. Vörheny: Esztergom város, Kesztele, Nagy-Ölved, Farnad, Érsekkéty, Párkány, Kéménd. Bárányhimlő: Esztergom város.

x A visszatetsző szaga és ize következtében oly nehezen bevehető esukamájolaj végre jóízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió“-ban, mely minden gyógyszer-tárban árusítatik.

Házinyúltenyésztők figyelmébe.

A házinyúltenyésztés egy idő óta rohamos lépésekkel halad előre. Az ország minden vidékén ujjabb és ujjabb hívei akadnak e mindenütt könnyen üzhető tenyésztési ágazatnak, amely hivatva van mint a mezőgazdaság mellékágazata a népjólét emelését előmozdítani. Jövedelmezőségre azonban a tenyésztők csak abban az esetben számíthatnak, ha termékeiken egész éven minden időszakban tudhatnak. A Magyar Mezőgazdák Szövetsége, Budapest, V., Alkotmány-utca 31., házinyúltenyésztési akcióját országosan szervezve, módot és alkalmat nyújt arra, hogy a tenyésztők házinyuláikat (akár fajállatok, akár piaci értékesítésre való keresztezések, vagy a tenyésztésből kisélejtett állatok) bármikor minden mennyiségben értékesíthessék, ahol a tenyésztésre szánt faj állatokon kívül levágásra való bármilyen színű közönséges házi (istálló) nyulak is kg.-ként élő-súlyban 60 filléért értékesíttetnek. Ajánlatos tehát, hogy a tenyésztők saját érdekükben eladásra kerülő nyuláikat külön-külön, vagy az egész közönségből együttesen, a darabszám és a körülbelüli élősúly megjelölésével fenti szövetszervezeteknél bejelentessék.

x Egy négyületes nyitott, egészen jó karban lévő sárga hajtó koci eladó. A koci egy egy lóra villában, mind két lóra rud mellett is alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x Festők és rajzoló figyelmébe. Olajfestékek és festő vásznak nagy választékban a „Hunnia“ könyvnyomdában kaphatók Széchenyi-tér 7. sz.

x A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, közhvény, eszúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hanyósfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménytel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszer-tárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Várandós állapotban

levő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha ki-nozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással jár.

Uj erőt és uj életkedvet

kölesönöz a SCOTT, mintha varázssal lenne. — De még több örömet okoz a szülőknak, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

SCOTT-féle Emulsió

a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mintkettőre a legkellemebb hatást gyakorolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszer-tárakban.

A SZERKESZTŐSÉG PÓSTÁJA.

Sz. J. Nagy Körös. 907 év december 31-én járt le.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

Kiadó

== uri lakás ==

Bercsényi-utca 10.

Árverési hirdetmény!

F. év február hó 15-én d. u. 3 órakor a volt Deszath-féle ház önkéntes nyilvános árverésen elfog adatni. A venni szándékozók tartoznak 500 korona bánatpénzt letenni, amely összeg a vevő által 8 nap alatt 4000 kor. egészítendő ki. Az árverési feltételek irodámban bármikor megtekinthetők. Az árverés a helyszínén Kossuth Lajos utca, fog megtartatni.

Meszéna Kálmán ügyvéd.

Eladó

Kural község (Esztergom vármegye) leégett gőzmalmának telke a lakházzal, kerttel és az összes vasanyaggal együtt. Ajánlatok március hó 15-éig nyújtandók be a kurali előljáráshoz. Jó vidék, előnyös feltételek.

31|1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

A Bpesti IV. ker. kir. járásbírósnak 1907 évi Sp. 1359/3 számú végzése következtében hivatalból képviselt Melezer Károly javára Buzik István ellen 40 kor. 80 fillér s jár. erejéig 1908. évi jan. hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1684 kor. becsült következő ingóságok, u. m. butorok, fegyver, gramafon stb. nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek a muzslai kir. járásbírósnak 1907-ik évi V. 7792 számú végzése folytán Muzsla községben alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi február hó 17-ik napján d. u. 4 óráját határidőül kitzűzöm és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívom meg, az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Muzslán, 1908. február hó 3. napján.

Kiss Sándor, kir. bir. végrehajtó.